

Komisija Državnega zbora o "zaskrbljujočem stanju v bankah"

VEČER poroča, da Komisijo DZ za nadzor javnih financ, ki nadaljuje razpravo o "zaskrbljujočem stanju v bankah", čudi, da za kriminal, ki je povzročil veliko kapitalsko luknjo, še ni nobenega sodnega epiloga. To čudi tudi Banko Slovenije, a viceguvernerka Mejra Festić opozarja, da je za to sokriv zelo visok standard za dokazovanje kaznivega dejanja - 26.2.2016

"Se kdo spomni kakšnega imena ali kakšnega procesa proti kateremu od bančnikov zaradi bančne luknje?" je sodelujoče na seji vprašal Janez Janša (SDS). "Tudi jaz sem začuden, da še ni epiloga. Te stvari stojijo ali na sodišču ali na tožilstvu," je dejal guverner Banke Slovenije Boštjan Jazbec.

Viceguvernerka Festićeva je opozorila, da so ti postopki počasni zaradi specifične kazenskega zakonika, ki se od nemškega ali večine drugih v Evropi razlikuje po tem, da je za dokaz kaznivega dejanja potreben zelo visok standard. "Menimo, da je to vzrok, da zadeve počasi potekajo," je poudarila.

"Ni dovolj, da Banka Slovenije najavi sum kaznivega dejanja, ampak je treba v nadaljevanju dokazati pridobitev premoženjske koristi zase ali za neko drugo osebo," je pojasnila. Dodala je še, da je tudi "med sumom in naznanilom pa do hišnih preiskav preveč prostega teka".

Kot je povzela, je Banka Slovenije, ki sodeluje s policijo, od leta 2008 do 2016 podala 20, po njenih navedbah obsežnih in ustrezno napisanih kazenskih ovadb. Od leta 2013 do konca leta 2015 je bilo naznanjenih 227 sumov kaznivih dejanj s škodo v višini 777 milijonov evrov. 130 je zaključenih, 37 s poročilom, ostale s kazenskimi ovadbami z ugotovljeno škodo v višini 275 milijonov evrov. Ovadenih je 36 odgovornih oseb, 20 za več kot eno kaznivo dejanje.

V Banki Slovenije po njenih besedah zaznavajo, da je v večini primerov prišlo do zlorabe položaja in bi morali odgovorni naznaniti te kršitve. To ugotavlja tudi Komisija za preprečevanje korupcije, ki je po besedah predsednika Borisa Štefaneca ugotovila, da so vodilni v nekaterih bankah zavestno kršili veljavne zakone in kodekse.

"V četrtek je imel senat komisije sejo, na kateri je obravnaval področje kadrovanja v upravah in nadzornih svetih družb pod Slovenskim državnim holdingom. Pripravili bomo vmesno poročilo, a do prejema odziva vseh akterjev o tem ne morem javno govoriti," je dejal. Lahko pa povem, da smo zaznali "izrazito izpostavljenost tveganju imenovanja oseb, ki so v preteklosti delovale neetično in sporno, ter izpostavljenost tveganju političnega kadrovanja in klientelizma".

A Štefanec je prst uperil tudi v Banko Slovenije: da je izvajanje njenih pristojnost nezadostno in da ne opravlja dovolj učinkovitega nadzora nad poslovanjem bank. Naštel je tudi "premalo kritično presojanje strokovnosti oseb pri izdajanju dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave, nasprotje interesov in možnost korupcijskih tveganj pri nadzoru bank s strani inšpektorjev centralne banke".

Komisija za preprečevanje korupcije po njegovih navedbah ugotovila, da na področju odobravanja naložb v bankah med drugim prihaja do "izrazitega delegiranja poslov, netransparentnih postopkov, nasprotja interesov, podajanja nezakonitih in neetičnih navodil podrejenim ter do poslov na osnovi osebnih in političnih povezav". Vendar pa je vseeno poudaril, da niso problematična vsa vodstva v bančnem sistemu, saj da nekatera delujejo profesionalno in etično.